

Dick Schoon, bisschop van Haarlem

Gemeente, in het verhaal over de verheerlijking op de berg, dat we zojuist in het evangelie hoorden, valt me dat ene regeltje altijd op, dat Petrus niet wist wat hij zei. Hij wist niet wat hij zei, toen hij voorstelde om drie hutten te maken, om dat wonderlijke visioen van Jezus in gesprek met Mozes en Elia op de berg vast te houden. Je kunt dat interpreteren als een teken van de *condition humaine*, onze algemene menselijke situatie. Als je iets moois of iets wonderlijks meemaakt, is het maar al te menselijk om dat te willen vasthouden. En tegelijkertijd weet je ook, dat dat niet mogelijk is. Gods aanwezigheid in deze wereld is niet iets statisch, dat aan te wijzen is en vast te houden is, maar het is in de bijbel altijd iets dat voorbijtrekt, langskomt, dat gebeurt. En pas achteraf kun je dan zeggen: 'Dáár en toen heb ik Gods aanwezigheid ervaren.' Zo twijfelt Israël tijdens de veertig jaar woestijntocht maar al te vaak aan de goede afloop en kan het pas achteraf zeggen; 'Daar voorzag de Heer God ons van water uit de rots en brood uit de hemel.' En als de Heer zich aan Elia in de spelonk openbaart, ziet die alleen zijn achterkant. En zo gaat het in ons persoonlijke leven ook; pas achteraf kun je zeggen: 'Dáár heb ik iets van God ervaren.'

Als wij horen, dat Petrus niet weet wat hij zegt, zijn we geneigd meewarig ons hoofd te schudden. Hoe kan hij zo dom zijn? Maar is het terecht, dat hij beter had moeten weten? Want waarover spreekt Jezus met Mozes en Elia? Lukas is de enige evangelist die dat gespreksonderwerp aanduidt met het woord 'uitgang'; in het grieks staat er 'exodus' – de uittocht, die Jezus te Jerusalem zal gaan volbrengen. Wij, hoorders van het evangelie, wij wéten wat dat voor uitgang zal zijn: eerst Jezus' lijden en sterven en vervolgens zijn glorieuze opstanding, net zoals het volk Israël door het water van de Rode Zee en de woestijn heen moest om het land van belofte binnen te gaan. Als je de diepte en de ernst hiervan te binnenbrengt, kún je het Petrus dan nog wel kwalijk nemen, dat hij niet weet wat hij zegt? Het lijkt me eerder, dat we in Petrus' onwetendheid ons eigen onvermogen herkennen, om de ernst van de menswording van de Zoon van God, die ons bestaan tot in de dood deelt, te begrijpen – en ons vervolgens te verheugen over deze verlossing, over de nieuwe uittocht van Pasen, de overwinning op de dood, het leven in eeuwigheid dat God ons in zijn Zoon openbaart. Wij kunnen dat niet begrijpen, omdat het een geloofsgeheim is dat God zelf ons openbaart en dat al ons denken en doen overstijgt.

De woorden over de liefde die we Paulus in de tweede schriftlezing horen spreken, hebben eenzelfde bedoeling. Ze zijn niet bedoeld – zoals meestal wordt gedacht – om ons moralistisch voor te houden wat we moeten doen, of hoe we ons liefdevol moeten gedragen. Paulus schrijft die woorden nadat hij in zijn brief aan de christenen van Korinthe allerlei misstanden in de gemeente aan de orde heeft gesteld. Hoe voorkom je, dat zulke meningsverschillen de gemeente splitsen? Nou, lijkt Paulus dan te zeggen: door je te concentreren op de grootsheid van Gods liefde, die in ons werkt. Als Gods liefde alles verdraagt en zichzelf niet opblaast, waarom zouden wij dat dan *niet* moeten doen? Als je leeft vanuit de verwachting dat het onvolmaakte ooit volmaakt zal worden en dat je ooit van aangezicht tot aangezicht, zoals Mozes op de berg, de heerlijkheid van God zult zien, dán leef je niet meer voor of uit jezelf, maar uit de grootste van de drie, de liefde.

En hoe ziet die liefde eruit? Dat wordt ons nu in het leven van Jezus duidelijk gemaakt. De manier waarop hij de mensen tegemoet trad die hij op zijn levensweg tegenkwam, benaderde hij met een houding van openheid. Telkens is het zo, dat hij die mensen niet op hun beperktheid wees, maar juist verder liet kijken dan wat ze *niet* konden. Zo liet hij blinden zien en doven horen, verlamden konden lopen en armen kregen deel aan het koninkrijk. Telkens ging het erom, dat grenzen die wij aan elkaar of aan anderen stellen, werden doorbroken en dat mensen daardoor in beweging konden komen. Ze groeiden in geloof, dat is: vertrouwen dat je leven ertoe doet, omdat het deel uitmaakt van Gods grote plan met zijn schepping, die op weg is naar volkomenheid. Sociaal onrecht in deze wereld sluit mensen uit, Gods liefde die in Jezus verschijnt sluit mensen in. Lichamelijke of geestelijke kwetsbaarheid houdt mensen binnen bepaalde grenzen, maar Gods liefde bevrijdt ze daaruit en geeft ze toekomst.

Zo worden wij vandaag opgeroepen om te groeien in geloof, hoop en liefde. Het geloof dat zelfs het lijden en de dood in deze wereld niet het laatste woord hebben, maar dat opstanding in Gods heerlijkheid het doel van ons eigen leven én van dat van onze medemensen is. De hoop, dat wij zullen delen in die heerlijkheid. En de liefde die onszelf bevrijdt en door onze open houding anderen kan bevrijden. Wie vanuit die liefde leeft, weet, dat zijn leven geborgen is voor tijd en eeuwigheid. Amen.

Voorbeden voor de 2de zondag van de 40-dagentijd (C).

Laat ons in vrede bidden tot de Heer onze God.

Heer onze God, die uw Zoon op de berg verheerlijkt hebt, we danken u voor de weg van bevrijding die hij ons voorgaat. Zijn uittocht is voor ons de vervulling van weten en profeten, het begin van een nieuw en onvergankelijk leven. Geef dat we groeien in vertrouwen op uw liefde, die ons door de woestijn leidt naar een land dat overvloedig van melk en honing. Maak dat wij getuigen zijn van uw vrede die al ons begrijpen te boven gaat. Laat ons bidden ...

Heer onze God, we bidden u voor onze wereld waarin mensen tegen elkaar opstaan en zich groot maken ten koste van hun naasten. We bidden u voor de slachtoffers van gewapende conflicten, in Syrië, in Irak, in Pakistan en overal waar het recht van de sterkste lijkt te heersen. We vragen u om het werk van vrede-stichters te zegenen, in het bijzonder de inzet van artsen zonder grenzen en allen die het leed helpen verzachten. Dat mede door ons gebed en onze inzet wapens tot ploegscharen worden omgesmeed, dat gerechtigheid mag bloeien en vrede brengt. Laat ons bidden ...

Heer onze God, we bidden u voor uw kerk. Dat zij de plaats mag zijn waar mensen op adem komen en uw aanwezigheid in hun leven herkennen. Dat uw grenzenloze liefde onze verschillen en beperktheden draagt, dat we in deze stad ene teken van uw goedheid zijn, een gastvrije plaats, een plaats van bezinning en inspiratie. Laat ons bidden ...

Heer onze God, we bidden u voor onze zieken onder ons, voor diegenen die geen hoop meer hebben, voor diegenen die het einde van hun aardse leven onder ogen moeten zien. Dat ze in vertrouwen op uw goedheid die groter is dan ons leven hun angst en onzekerheid overwinnen. Dat ze medemensen ontmoeten, die de moeilijke weg mét hen gaan. Laat ons bidden ...

Heer, we bidden u ook voor diegenen die ons ontvallen zijn, onze doden, die rusten bij u. In het bijzonder bidden we u voor en allen van wie de namen in stilte voor u noemen... Heer, geef aan onze doden de plaats van verwikking, licht en vrede. En troost wie treuren met het vertrouwen, dat levenden en doden geborgen zijn in uw hand. Laat ons bidden ...

Heer, we bidden u tenslotte voor onszelf, zoals we hier bijeen zijn; eenieder van ons met eigen redenen om u te danken, eenieder met eigen verdriet en vragen. Hoor ons stil gebed, Heer ... Laat ons bidden ...

God, die blijkens de kracht die in ons werkt bij machte zijt meer dan overvloedig te doen boven al wat wij vragen of denken, u zij de heerlijkheid in de kerk en in Christus Jezus, in alle geslachten van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

